

บ้านหนองประทีป(๑๙)

ตระกูลคหบดีบ้านหนองประทีปตระกูลหนึ่ง คือ “อินทราวุธ”

สองพี่น้อง คือ พ่อเลี้ยงคำอ้าย อินทราวุธและพ่อเลี้ยงจันทา อินทราวุธ สร้างฐานะไว้อย่างมั่นคง โดยเฉพาะพ่อเลี้ยงจันทา อินทราวุธ เป็นผู้สะสมที่ดินของตนเองสร้างถนนทุ่งไอบีเพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้ใช้สัญจรมาจทุกวันนี้

พ่อเลี้ยงจันทา อินทราวุธ มีบ้านอยู่บริเวณใกล้สี่แยกทุ่งไอบีเคิล หลังจากเสียชีวิตเมื่อปลายปี พ.ศ.๒๔๘๐ ขณะอายุได้ ๖๙ ปี กรรมสิทธิ์บ้านตกสู่บุตรหญิงคนโต คือนางสุภาพ มหาวันไชย

นางสุภาพ มหาวันไชยแต่งงานกับนายคำจันทร์ มหาวันไชยบุตรธิดา ๓ คนคือนางวิรุฒ ราชศิริ, นางมัญญู สิทธิพิบูลย์และนางชรินทร์ อักกพันธ์านนท์

นางสุภาพ มหาวันไชย ้วยเด็กถูกส่งไปเรียนหนังสือที่กรุงเทพฯ จบการศึกษาจากโรงเรียนวัฒนา เคยเป็นครูต่อมาก่อตั้งกิจการโรงเรียนโดยใช้พื้นที่ข้างบ้าน ใช้ชื่อว่าโรงเรียนประทีปตรุดศึกษา เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมปีที่ ๔ โดยนางสุภาพทำหน้าที่เป็นครูใหญ่และมีบุตรหญิงคนหนึ่งมาช่วยงานด้านการสอนคือ นางชรินทร์ อักกพันธ์านนท์

โรงเรียนประทีปตรุดศึกษาเลิกกิจการประมาณหลังปี พ.ศ.๒๕๑๐ เล็กน้อย ต่อมามีโรงเรียนโมตรจิตศรีดิศเตียนมาเข้าเปิดสอนอยู่ประมาณ ๑๐ ปี จึงได้ย้ายไปเปิดสอนที่เขตอำเภออ้อยสะแก

ปัจจุบันโรงเรียนประทีปตรุดศึกษาเดิมคือบริเวณบึงน้ำมันบางจาก

รุ่นหลานของนางสุภาพ มหาวันไชยคนหนึ่ง คือ อาจารย์เอกรินทร์ อักกพันธ์านนท์ สอนโรงเรียนคาราวีทยาลัย ให้ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัวว่า

“แม่ผม(แม่ชรินทร์อักกพันธ์านนท์) มาอาศัยอยู่กับยายสุภาพ ทำหน้าที่เป็นครูสอนหนังสือที่โรงเรียนประทีปตรุดศึกษา เรียกกันสั้นๆว่า โรงเรียนหนองประทีป ซึ่งยายสุภาพเป็นเจ้าของและเป็นครูใหญ่

“พ่อแม่เลิกกัน แม่มาอยู่บ้านยายและยายสุภาพเลี้ยงผมมา ยายสุภาพเคยเล่าว่ารุ่นทวด คือ พ่อเลี้ยงจันทา อินทราวุธ ภรรยาชื่อ จันทร์เบ็ง มีลูก ๑๒ คน ยายสุภาพเป็นลูกคนโต

“ส่วนสามีของยายสุภาพ เสียชีวิตไปก่อนแล้ว ผมไม่ทันเห็น ยายสุภาพเคยเล่าว่าตาทำงานที่ฟาร์มโคนมห้วยแก้ว สมัยนั้นต้องขี่จักรยานไปทำงาน

“พี่น้องของยายสุภาพมีหลายคนที่ผมทันเห็น คือ ยายโสภา บ้านอยู่ถัดจากบ้านผมไปทางตะวันออก ยายโสภาแต่งงานกับครูหมวก โยสังการณ์ รุ่นลูกยังอยู่ ชื่อ สุชาติ โยสังการณ์

“ยายคนอื่นๆ คือ ยายเด็ย้ม เป็นสาวโสด อยู่ด้วยกันกับยายแจ่มจันทร์ เป็นสาวโสดทั้งคู่ ยายแจ่มจันทร์จบด้านพยาบาลที่ประเทศฟิลิปปินส์ ยายสุภาพเคยเล่าว่ายายแจ่มจันทร์มีโอกาสไปช่วยพยาบาลพระราชาเจ้าดารารัศมีก่อนจะวิวาห์ยายแจ่มจันทร์เสียชีวิตเพราะเป็นโรคคิดเชื่อที่ปอด บ้านของยายแจ่มจันทร์และยายเด็ย้มอยู่ถัดไปทางทิศตะวันออก เป็นบ้านไม้สองชั้นอยู่กันเพียง ๒ คน ต่อมายายทั้งสองเสียชีวิต ที่ดินถูกขายเปลี่ยนกรรมสิทธิ์ คนซื้อสร้างเป็นอาคารพาณิชย์ชาย”

“อีกคนที่ผมทันเห็นคือ ตาโถมมัต อินทราวุธ เป็นทหารยศพันโท บ้านอยู่ที่ทุ่งไอบีเคิลตรงข้ามศูนย์อุตสาหกรรมส่งออก เพ็ชชยายเปลี่ยนกรรมสิทธิ์ไป ปัจจุบันเห็นสร้างเป็น

ภาพ แม่จันทร์เป็ง อินทรารุช(นั่ง)และครูสุภาพ มหาวັນไชย บุครหญิง(ยืน)

ติก รุ่งลูกตาโสมนัส คือ อาจารย์สิริ ทะพังค์แก(แต่งงานกับ ดร.อำนาจ ทะพังค์แก), สมชาย และต้อง

“ยายเป็นเจ้าของโรงเรียนประทีปตรุดศึกษา เป็นครูใหญ่ แม่ผมเป็นครูสอนที่โรงเรียนนี้ ยายสุภาพมีความรู้ดีมาก เรียนจบจากโรงเรียนวัฒนาที่กรุงเทพฯ ผมเรียนที่โรงเรียนนี้ตั้งแต่อนุบาลถึงประถมปีที่ ๓ และไปต่อชั้นประถมปีที่ ๔ ที่โรงเรียนปิ่นส่า

“จำได้ยายสุภาพ เสียชีวิตหลังสมเด็จพระเจ้า ๑ ปี อายุเท่ากับสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีสวรรคตปี พ.ศ.๒๕๓๔ สิริพระชนมายุ ๙๔ พรรษา)

“บ้านและที่ดินของยายสุภาพแยกเป็น ๓ แปลง แปลงที่เป็นบ้านยายสุภาพอยู่อาศัย ยกให้ลูกสาวคนโต คือ บ้าวิรุฑ ตอนนี่ตกเป็นของรุ่งลูก แปลงที่ ๒ ด้านทิศเหนือของแปลงแรกตกเป็นของป้ามันชู ซึ่งต่อมาลูกของป้ามันชูเคยมาสร้างบ้านไม้สองชั้นใช้อยู่อาศัยเมื่อมาเชียงใหม่ ส่วนแปลงที่ ๓ ที่เป็นบริเวณโรงเรียนเดิม ตกเป็นของแม่ผมและตกมาเป็นของผม ด้านหน้าผมให้บริษัทบางจากเช่าทำปั๊มน้ำมัน ด้านหลังผมสร้างบ้านอยู่อาศัย

“บริเวณข้างปั๊มน้ำมันจากไปทางทิศตะวันออกเคยเป็นที่ของตาเฉลิม อินทรารุช น้องของยายสุภาพ เคยเป็นที่ว่างและเป็นหนองน้ำ มีต้นไม้และหญ้าขึ้นรกน้ำยังตลอดทั้งปี หน้าแล้งผมมักไปตกปลา ส่วนบ้านของตาเฉลิมอยู่ด้านหน้ามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ภรรยาชื่อยายสุภัทร รุ่งลูก ๒ คน ชื่อต้อยและต้อ

“สมัยผมเป็นเด็ก บริเวณทุ่งโฮเต็ลและบ้านหนองประทีปน้ำท่วมทุกปี น้ำมักล้นมาจากน้ำแม่ควว เข้าเปิดประตูบ้านออกมาก็เห็นน้ำไหลท่วมถนนทุ่งโฮเต็ล ปลายากกับน้ำดินอยู่บนถนน ผมและชาวบ้านไปจับปลากันสนุกมาก

ต่อมานายแพทย์บุญชม อาวีวงศ์และครอบครัวได้มาซื้อและพักอาศัยอยู่เรื่อยมา
นายแพทย์บุญชม อาวีวงศ์ เป็นอดีตผู้อำนวยการโรงพยาบาลแมคคอร์มิค เกิดที่บ้านช่องปู่ ตำบลป่าจี่ อำเภอเวียงป่าเป้า
จังหวัดเชียงรายเมื่อปี พ.ศ.๒๔๕๕ เป็นบุตรของพ่อติและแม่ฉิ่ง อาวีวงศ์ มีพี่น้อง ๒ คนคือ นางบัวลา ณ ลำปางและนายแพทย์บุญชม
อาวีวงศ์

บรรพบุรุษเป็นคริสเตียน โดยต้นตระกูลอยู่ที่บ้านตองกาย อำเภอเมืองเชียงใหม่ สมัยนั้นคริสเตียนมักถูกกล่าวหาจากชาวบ้าน
ว่าเป็นคิกะ หลายครอบครัวจึงได้โยกย้ายไปอยู่ที่อำเภอเวียงป่าเป้า

พ่อติได้มาเรียนที่โรงเรียนพระคริสตธรรมแมคกิลวารี คนทั่วไปมักเรียกว่าโรงเรียนเตาแก๊วที่เชียงใหม่ พ่อติได้พาครอบครัวมา
อาศัยอยู่บริเวณโรงเรียน ขณะนั้น ด.ช.บุญชมอายุได้ ๗ ขวบ (พ.ศ.๒๔๖๑) ได้เข้าโรงเรียนชั้นมูลที่โรงเรียนปิ่นสรวงแอลสวิตซ์วิทยาลัย ต่อมา
แม่ฉิ่งล้มป่วยลงพ่อติต้องขายที่ดินและบ้านเพื่อนำมาใช้จ่ายในการรักษา ต่อมาได้พ่อติได้พาแม่ฉิ่งกลับไปอยู่ในเมืองเชียงราย ด.ช.บุญ
ชมเข้าเรียนที่โรงเรียนเชียงรายวิทยาคม

เมื่อเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ได้เดินทางมาเรียนต่อที่โรงเรียนปิ่นสรวงแอลสวิตซ์วิทยาลัยพร้อมกับญาติพี่น้อง เช่น นพ.จันทร์แดง
เมธา, นายอาเดซ(พ่อของหมอเดซ เมธา)และนายสิงโต เมธา การเดินทางมายังเมืองเชียงใหม่ในสมัยนั้นใช้การเดินทางเท้าแบบกองคาราวาน
ที่ยากลำบาก ใช้เวลาประมาณ ๗ วัน

หลังจากจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ แล้ว พ่อเลี้ยงคอร์ทได้ขอทุนการศึกษาจากสมเด็จพระราชชนนี(สมเด็จพระย่า) ให้เรียนแพทย์ที่
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจนสำเร็จการศึกษาแพทยศาสตร์ เมื่อปี พ.ศ.๒๔๘๔

หลังจากสำเร็จการศึกษาแล้วได้กลับมาทำงานที่โรงพยาบาลแมคคอร์มิคซึ่งเพิ่งย้ายจากสถานีกาชาดเดิมมาอยู่ที่ถนนแก้ววรัถ ได้
รับเงินเดือน ๕๐ บาท เมื่อทำงานได้ ๑ ปีมีกฎหมายกำหนดว่าทุกโรงพยาบาลจะต้องมีแพทย์ที่จบปริญญาเป็นผู้ควบคุม ขณะนั้นที่โรง
พยาบาลแพร่คริสเตียนที่เมืองแพร่มีหมอญูทา นันตยา เป็นหมอตึกแต่ไม่มีปริญญา พ่อเลี้ยงคอร์ทจึงบอกให้นายแพทย์บุญชมไปคุมที่
โรงพยาบาลแพร่คริสเตียน เมื่อครบ ๑ ปีได้ขอลับมาทำงานที่โรงพยาบาลแมคคอร์มิคตามเดิม ส่วนคนมาแทน ชื่อ นายแพทย์โรจน์
สุภาวงศ์

ต่อมาพ่อเลี้ยงคอร์ทให้ไปทำงานที่โรงพยาบาลแชนด์วูดที่เมืองลำปางแทนนายแพทย์ดวงธรรม สุริยะคำที่ต้องเดินทางไปเรียนต่อ
ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อนายแพทย์ดวงธรรมกลับมาแล้วนายแพทย์บุญชม ก็กลับมาทำงานที่โรงพยาบาลแมคคอร์มิคเช่นเดิม

ไม่นานก็เกิดสงครามโลกครั้งที่ ๒ รัฐบาลไทยอนุญาตให้ทหารญี่ปุ่นใช้เป็นทางผ่านเข้าประเทศพม่า มีข่าวว่ากลุ่มนิยชนนารีทาง
ภาคใต้ถูกจับเป็นเชลยทำให้มีขีปนาวุธที่เชียงใหม่และภาคเหนือตอนบนจึงได้เดินทางหลบหนีไปทางเชียงรายและออกไปทางประเทศพม่า พ่อ
เลี้ยงคอร์ทรักและผูกพันกับโรงพยาบาลแมคคอร์มิคมาก กล่าวกับนายแพทย์บุญชมว่า "บุญชม ขอไปหาข้าหลวงหมอย(ดูเหมือนจะเป็น
หลวงชาติ) ขอไปบอกกับท่านว่า พ่อเลี้ยงจะขอยู่เมืองไทย แต่ขอเป็นเชลยของคนไทยและขอทำงานที่โรงพยาบาล อย่าเอาไปกักขัง"
นายแพทย์บุญชมไปหาข้าหลวงตามคำสั่งของพ่อเลี้ยงคอร์ท ข้าหลวงบอกว่า เสียใจเรื่องนี้รับไม่ได้เพราะว่าเป็นนโยบาย ผมไม่ทราบ
ญี่ปุ่นจะว่าอย่างไร ทางที่ดีพ่อเลี้ยงไปตีกว่า เมื่อได้คำตอบเช่นนี้ทำให้พ่อเลี้ยงคอร์ทต้องเดินทางจากเชียงใหม่ไป

"ดูเหมือนท่านจะเป็นคนสุดท้าย พ่อเลี้ยงแม่เลี้ยงไปขึ้นรถไฟ พ่อก็ไปส่งที่สถานีรถไฟ พ่อจำได้จนบัดนี้ว่า ทำท่ามือเป็นรูปตัว V
และพูดว่า I will come back. You take care of the hospital. พ่อก็บอกท่านว่าพ่อจะดูแลโรงพยาบาลให้ คำสั่งนี้มีความหมายต่อพ่อมาก".

พ.ศ.อ.อนุ เนินทาด ผกก.สภ.คอยหล่อ